

هزینه درمان بیماران روانی دیوانه کننده است

هزینه ۲ هفته بستری بیماران روانی
در بخش خصوصی
بین ۴ تا ۵ میلیون تومان است

امین جالوند / گروه جامعه

یک نفر از هر پنج نفر در کشور دچار اختلالات روانی است. این آمار را وزارت بهداشت منتشر کرده و البته در ارائه این آمارها، اختلالات روانی خفیفی مثل اضطراب و افسردگی هم به حساب آمده است، اما در بین همین جمعیت ۲۰ درصدی، حدود یک درصد از شهروندان جامعه، به اختلال روانی شدید مبتلا هستند که بسیاری از آنها به خدمات بستری نیاز دارند.

آن گونه که کاظم ملکوتی، عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران گفته است، میانگین هزینه بستری یک شبانه روز برای بیماران روانپزشکی یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است و هزینه ویزیت در منزل در یک سال یک میلیون و ۴۰۰ هزار تومان می شود که حتی به میزان یک بار نوبت بستری هم نیست.

هزینه درمان بیماران روانی، دیوانه کننده است

به دلیل نبود تخت خالی در بخش دولتی، بیماران روانپزشکی مجبور می‌شوند که از خدمات گران بخش خصوصی استفاده کنند

حالی که مشابه داخلی همین داروها هم در بازار وجود دارد.

■ راه حل چیست؟

تعداد بیماران روانپزشکی نیاز به بستری با مصرف مواد مخدر سنگین، رابطه مستقیم دارد و به همین دلیل می‌توان گفت تا وقتی معنادار به مواد روانگردان در کشور وجود دارد، بیمار نیاز به بستری هم روز به روز افزایش پیدا می‌کند. علاوه بر این گروه معتادان، برخی دیگر از بیماران روانپزشکی هم به دلیل بیماری‌هایی همچون اسکیزوفرنی در بیمارستان‌ها بستری هستند که بیماری آنها هم لزوماً ربطی به مواد مخدر ندارد. اما نکته اینجاست که هر دو گروه از این بیماران به هر دلیلی که نیاز به بستری داشته باشند، وظیفه نظام درمان است که آنها را بدون نگاه به سابقه و گذشته آنها مورد حمایت درمانی قرار دهد.

مسعود پزشکیان، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در گفت‌وگو با جام‌جم بر این باور است که راه حل حمایت از این بیماران، نباید موردی و مقطعی باشد و باید موضوع را از ریشه حل کرد.

پزشکیان معتقد است، اگر قانون برنامه پنجم توسعه به طور کامل اجرا شود و همه افراد جامعه، مطابق این قانون تحت پوشش یک بیمه فراگیر قرار بگیرند، دیگر این بیماران مجبور نخواهند بود که هزینه‌های سنگین درمان را یک تنه به دوش بکشند. تخصیص عادلانه و منطقی پوشش‌های درمانی در بین مردم، اختصاص ۱۰ درصد از آآمدهای حاصل از هدفمندی یارانه‌ها به نظام سلامت و جلوگیری از بی‌نظمی و رانت در بخش هزینه‌های درمان، مواردی از این قانون است که به گفته پزشکیان می‌تواند در صورت اجرای دقیق دولت، مشکلات بیماران روانپزشکی و دیگر بیماران را به صورت ریشه‌ای حل کند.

البته با وجود این که تاکنون، یک ریال از سهم هدفمندی یارانه‌ها به نظام درمان اختصاص پیدا نکرده است، بعید به نظر می‌رسد که دولت به این زودی‌ها حاضر شود سر کیسه را شل کند و برای حمایت از بیماران روانپزشکی، آستین‌ها را بالا بزند.

اما نباید فراموش کرد که همواره هزینه‌های درمان بیماران روانپزشکی نیاز به بستری بسیار کمتر از هزینه‌های بستری نشدن این بیماران است؛ یعنی در حالی که می‌توان با تدبیر و درایت، یک درصد از نیروهای فعال جامعه را به جامعه باز گرداند، اما به نظر می‌رسد که این کار هنوز در گیرودار بروکراسی‌ها و تخصیص ندادن بودجه‌های مناسب است.

■ چرا تخت‌های روانپزشکی افزایش نمی‌یابد؟

با وجود آن که کارشناسان نظام سلامت، بر کمبود تخت‌های روانپزشکی تأکید دارند، حال پرسش اینجاست که چرا بیمارستان‌ها تعداد تخت‌های روانپزشکی را افزایش نمی‌دهند؟

دکتر محمدباقر صابری، روانپزشک و عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ایران در گفت‌وگو با جام‌جم توضیح می‌دهد: برخی بخش‌های خدماتی بیمارستان‌ها که در آن کارهای تشخیصی مثل رادیولوژی و ام‌آر‌آی انجام نمی‌شود، بخش‌هایی هستند که در آآمزا نیستند و بیمارستان‌ها هم علاقه‌ای به توسعه این بخش‌ها ندارند. به گفته صابری، بخش سوختگی و بخش روانپزشکی در بیمارستان‌ها از جمله این بخش‌ها هستند.

مدیر کل پیشین دفتر سلامت روانی وزارت بهداشت، همکاری نکردن برخی روانپزشکان را هم یکی دیگر از مشکلات این بیماران می‌داند و عنوان می‌کند: در حالی که بسیاری از داروهای بیماران روانپزشکی تحت پوشش بیمه نیست، اما در همین شرایط، برخی روانپزشکان با تجویز داروهای خارجی، هزینه‌های بیماران را افزایش می‌دهند؛ در

■ خدمات روان درمانی، خارج از پوشش بیمه‌ها

همین چند روز قبل بود که نماینده وزارت بهداشت در شورای عالی نظام پزشکی، تأکید کرد که بیماران ۸۰ درصد هزینه‌های درمان را پرداخت می‌کنند و رواقع با این حساب، بیمه‌های درمانی تنها ۲۰ درصد از هزینه‌های درمان را پرداخت می‌کنند.

این مساله در مورد بیماران مبتلا به اختلالات روانی، بگرنج‌تر است و بسیاری از خدمات درمان این بیماران، تحت پوشش بیمه قرار نمی‌گیرد.

نجاتی صفا یادآوری می‌کند که هم اکنون بیمه‌ها بجز پوشش برخی داروهای روانپزشکی، دیگر خدمات از جمله روان درمانی را پوشش نمی‌دهند؛ در حالی که یکی از عمده درمان‌های این بیماران، خدمات روان درمانی است.

جدای از تحت پوشش قرار نگرفتن بیمه خدمات روان درمانی، خدمات مشاوره برای این بیماران و حتی برای عموم مردم هم تحت پوشش هیچ بیمه‌ای نیست و به نظر می‌رسد که مسئولان نظام سلامت همچنان گمان می‌کنند که این خدمات برای بهبود اوضاع سلامت روان جامعه، غیرضروری است.

ادامه از صفحه اول

به گفته این متخصص، طبق برآوردها ۳ تا ۵ درصد بیماران دچار اختلالات شدید روانی هستند و سالی یک بار به بستری نیاز دارند.

حالا فرض کنید که یک بیمار مبتلا به اختلال روانی حاد، سالی دوهفته در بیمارستان بستری شود، با یک حساب سرانگشتی می‌بینید که خانواده این بیمار، مجبور است چند میلیون تومان برای مداوای موقت بیمار، هزینه کند.

بدترین قسمت ماجرا هم اینجاست که بسیاری از خدمات روانپزشکی، فاقد پوشش بیمه‌ای هستند و نظام بهداشت و درمان، کمک به این بیماران را فراموش کرده است.

سرپرستار یکی از بیمارستان‌های خصوصی ویژه بیماران مبتلا به اختلال روان در تهران به جام‌جم می‌گوید: هزینه دوهفته بستری بیماران روانپزشکی در بخش خصوصی بین چهار تا پنج میلیون تومان است که در این مدت، خدمات پزشکی مثل دارو، ویزیت پزشک و بستری مداوم در بیمارستان به بیمار ارائه می‌شود.

او درباره هزینه‌های بخش دولتی هم خاطرنشان می‌کند: درست است که بیماران روانپزشکی در بخش‌های دولتی می‌توانند از بیمه سر تخت (بیمه ایرانیان) استفاده کنند و هزینه‌هایشان را تا ۳۰۰ هزار تومان برسانند، اما مشکل اینجاست که در بخش دولتی، به زحمت تخت خالی پیدا می‌شود و خدماتش هم اصلاً قابل مقایسه با بخش خصوصی نیست؛ به همین دلیل هم بسیاری از بیماران که نیاز اورژانسی به خدمات روانپزشکی دارند، مجبور می‌شوند که بخش خصوصی را انتخاب کنند.

■ کمبود ۵۰۰۰ تخت روانپزشکی در کشور

دکتر علی اکبر نجاتی صفا، عضو هیات علمی دانشگاه تهران و دبیر علمی همایش انجمن روانپزشکان ایران نیز کمبود تخت‌های روانپزشکی در کشور را تأیید کرده و در گفت‌وگو با جام‌جم خاطرنشان می‌کند: هم اکنون حداقل به ۵۰۰۰ تخت روانپزشکی بیشتر در کشور نیاز داریم تا بتوانیم جوابگوی بیماریانی باشیم که اغلب آنها هم از خانواده‌های کم‌بضاعت هستند.

با وجود آن که بسیاری از بیماران روانپزشکی با کمبود تخت خالی روبه‌رو هستند، آمارهای ستاد مبارزه با مواد مخدر نیز از این حکایت دارد که نیمی از تخت‌های روانپزشکی موجود، در اختیار معتادان مواد مخدر روانگردان مثل شیشه است که همین موضوع نیز پیدا کردن تخت خالی برای بیماران غیرمعتاد را سخت‌تر کرده است.